

Föreningsmeddelanden.

Sammanträdena ha hållits på Riksmuseum utom i februari (Skogshögskolan) och den 14 december. Prof. Tullgren har varit ordförande och lektor Lindroth sekreterare.

Sammanträdet måndagen den 27 januari 1947.

Närvarande 35 medlemmar och 3 gäster.

Till ordförande omvaldes prof. Tullgren och i styrelsen prof. Lundblad, folkskollärare Axel Olsson och fil. mag. Tunblad (suppleant). I bibliotekskottet omvaldes prof. Trägårdh, i redaktionskommittén prof. Trägårdh och dr Nordström. Till revisorer omvaldes tandl. Engdahl och ing. Borell samt till deras suppleanter aktuarie Norstrand och dr Rudebeck.

Följande nya medlemmar invaldes: Hr Wilhelm Brandt, Herrala (Finland); ingenjör Josef Hlisnikowsky, Praha; hr Stig Larsson, Gävle; frk. Signhild Löfgren, Stockholm; med. dr Claes von Numers, Helsingfors; hr Björn Pehrson, Kvarnsveden; med. kand. Uddo Sandelin, Uppsala.

Föreningen beslöt att i serien »Svensk Insektfauna» utge en »Handledning för insektsamlare». Vidare beslöts att begära ett statsanslag om 2 500 kr. för Ent. Tidskr. och 5 000 kr. för Svensk Insektfauna och Svensk Spindelfauna.

Kvällens första föredrag hölls av Dr med. Bjørn Heilesen (København): »Om skabbkvalstret (*Acarus scabiei*)». Resultaten finnas publicerade i föredragshållarens doktorsavhandling (Acta Dermato-Venerol. 26. Suppl. 16. Kbhvn 1946).

Docent Ernst Palmén (Helsingfors) talade om: »Vinddriften av insekter vid Finska Vikens kuster». Resultaten finnas publicerade i hans doktorsavhandling (Ann. Zool. Vanamo 10. Hfors 1944). En livlig diskussion följde.

Hr Rapp visade levande larver och en kläckt imago av *Ludius ferrugineus* L., tagna i Västervikstrakten. — Dr Nordström visade *Athetis lepigone* Möschl. från Vb. Bjuröklubb och *Discoloxia blomeri* Curt. från Mdp. Tynderö (Eliasson).

Sammanträdet måndagen den 24 februari 1947.

Närvarande 38 medlemmar och 1 gäst.

Till nya medlemmar valdes: Hr David Bergman, Charlottenberg; ing. Vincent Svensson, Stockholm.

Föreningen valde till ny medlem i arbetsutskottet för den Internationella Entomologkongressen dr Folke Kinnmark.

Då anbud ingått från en firma i Prag om försäljning av ett större parti insektnålar, beslöt Föreningen att skyndsamt inköpa detta för försäljning bland medlemmarna och ställde för ändamålet 2 000 kr. till förfogande.

Assistent Bertil Schwan höll ett orienterande föredrag: »Nyare rön på biforskningens område».

Sammanträdet måndagen den 24 mars 1947.

Närvarande 39 medlemmar och 3 gäster.

Till nya medlemmar valdes: Hr Elis Dahlgren, Vikmanshyttan; hr Ebbe Persson, Askim; hr J. Doskočil, Praha.

Ordf. visade Grill-stipendiaten Claes Thorén's utmärkta reseberättelse.

Revisorn tandl. Engdahl uppläste revisionsberättelsen för 1946. Föreningen beslöt att i enlighet med revisorernas förslag bevilja styrelse och kassaförvaltare full och tacksam ansvarsfrihet för räkenskapsåret 1946.

Docent Bertil Kullenberg höll ett föredrag: »Om insekternas övervintring». Han redogjorde för insekternas kroppstemperatur enligt Bachmetjev's och senare undersökningar och uppehöll sig särskilt vid de märkvärdiga färgförändringarna i samband med övervintringen hos många Hemiptera Heteroptera. En livlig diskussion följde.

Folkskoll. Ax. Olsson meddelade följande coleopterfynd: *Phalacrus suecicus* Palm, ny för vetenskapen, Upl. Danderyd, Nora kärr 3 ex.; *Meligethes Hoffmanni* Reitt., Öl. Halltorp 1946, förut osäker som svensk; *Philonthus (Gabrius) stipes* Sharp, Öl. Halltorp 1946 talr., ny för Sverige (se Ent. Tidskr. 1947, sid. 11). — Dr V. Heinze omtalade, att han sett ett levande ex. av *Cerambyx cerdo* L. vid Öl. Halltorp 20/8 1946. — Dr Nordström nämnde, att han tagit 1 ♂ av den för Sverige nya *Boriomyia enontekiensis* Klingst. (det. Tjeder) vid Vb. Bjuröklubb 3/7 1946.

Sammanträdet måndagen den 21 april 1947.

Närvarande 40 medlemmar och 3 gäster.

Till nya medlemmar valdes: Dir. N. Ekwall, Lidingö; kapten N. Engelheart, Stockholm; stud. G. Rasmusson, Växjö; hr B.-E. Wränge, Boxholm.

Sekr. meddelade, att den nya, i Finland tryckta poängtabellen för Coleoptera utkommit.

Assistent Rolf Mathlein höll ett med talrika bilder illustrerat föredrag: »Om förrådsskadeinsekter». Det gav en synnerligen klar och delvis även munter översikt av de ingående forskningarna på detta område, som föredr. utfört på Statens Växtskyddsanstalt. I den efterföljande livliga diskussionen påtalades särskilt det bristande intresse, statsmakterna visa för denna viktiga gren av praktisk entomologi.

Dr Nordström visade levande larver av *Callimorpha dominula* L. från Skåne. — Hr Leiler visade den för landet nya Nitiduliden *Heterhelus scutellaris* Heer, tagen av honom i en bokskog strax söder om Malmö i maj 1946. Han omnämnde vidare sina planer på att låta trycka en etikettserie för coleoptersamlingar. — Lektor Lindroth visade en subfossil täckvinge av *Calosoma sycophanta* L., tagen i Ancycluslera vid Upl. Skattmansö (tillhör Paleont. Inst. Uppsala).

Sammanträdet måndagen den 19 maj 1947.

Närvarande 27 medlemmar och 2 gäster.

Till nya medlemmar valdes: Ing. Oscar Dahlin, Lidingö; tjänsteman Sven Berdin, Lomma; civiling. Sverker Åberg, Enskede.

Föreningen beslöt i enlighet med Styrelsens förslag att utdela årets Grill-stipendium till stud. Sigurd Håkansson, Karlskrona Läroverk.

Kvällens föredrag hölls av docent Åke Holm: »Experimentella undersökningar över spindlarnas embryonalutveckling». Föredr. hade utfört färgmarkeringar och operationer på olika partier av äggets groddskiva och därigenom kunnat fastställa cellmaterialets vandringar, främst under gastrulationsprocessen. Särskilt betydelsefull hade den s. k. cumulus primitivus visat sig vara, i det att den utgör ett »organisationscentrum» (enligt Spegman). Transplantationer av cumulus medför dubbelbildningar i fostret, bortoperation hämning eller fullständigt avstannande av utvecklingen. Försöken visa, att spindelägget är av regulationstyp och att determinationen inträder först strax före segmenteringen.

Docent Forsslund beskrev det alldeles färska fyndet av *Formica uralensis* Ruzsky vid Sdml. Ricksten (se nedan).

Första vårexkursionen, till Ricksten i Huddinge.

Deltagarna, 26 till antalet, avreste Kristi Himmelsfärdsdag, den 15 maj 1947, med buss från Götgatan-Ringvägen kl. 10.30; återkomst vid 17-tiden. Vädret var utmärkt. Insamlingen bedrevs huvudsakligen kring Bysjön, där bl. a. följande fynd gjordes: *Endromis versicolora* L.; *Carabus coriaceus* L., *Corymbites castaneus* L., *C. cruciatus* L.; *Ceratina cyanea* Kb. På den stora mossen vid Hacksjön gjorde docent Forsslund det överraskande fyndet av *Formica uralensis* Ruzsky. Där fanns även *Formica picea* Nyl., *Agonum ericeti* Panz. och *Elaphrus uliginosus* Fbr.

Andra vårexkursionen, till Hjälstaviken.

Avresa med tåg från Stockholm C. kl. 9.35. 24 deltagare. Vädret knappast strålande, men fullt användbart. Insamlingarna bedrevs huvudsakligen kring Hjälstavikens stränder, där åtminstone coleopterologerna gjorde så goda fynd som *Carabus clathratus* L., *Chlaenius tristis* Schall.,

Agonum livens Gyll., *A. lugens* Dft., *Demetrias imperialis* Germ., *Spercheus emarginatus* Schall., *Staphylinus fulvipes* Scop., *Tropiphorus tomentosus* Marsh. Även 1 ex. *Colias hyale* L. fångades.

Sammanträdet måndagen den 1 september 1947.

Närvarande 36 medlemmar och 2 gäster.

Till nya medlemmar valdes: Hr Stig Blixt, Landskrona; stud. Jaroslav Brcač, Praha; läroverksadj. Georg Carlgren, Höganäs; agronom Svante Ekholm, Helsingfors; hr Folke Eriksson, Åryd; hr Harald Eriksson, Storåsen; stud. Ludvig Grill, Eksjö; fil. mag. Karl-Ivan Johansson, Stockholm; fil. mag. Carl Landtmanson, Göteborg; hr Bertil Lundström, Göteborg; dr Erik Thuneberg, Joutseno (Finland); Elektrokemiska A.-B. Bohus, Kungälv; A.-B. Geigy, Norrköping.

Under rubriken »Sommarens skörd» lämnades meddelanden av följande herrar: Lektor Lindroth visade *Demetrias monostigma* Sam. och *Stenolophus mixtus* Hbst., nya för Öland. — Dr Brundin nämnde, att han i Finland i samband med entomologmötet insamlat 65 arter Chironomider, varav 26 nya för landet. — Dr Nordström: *Zanclognatha tarsicrinalis* Kn., Gtl. Hörsne (Eriksson); *Xanthoecia flavago* Schiff., Upl. Djurö; *Macroglossa stellatarum* L., Vg. Hunneberg, Nke Kumla. *Pyrrhia umbra* Hufn. tycks 1947 ha uppträtt i en 2:a generation. Många arter ha på eftersommaren uppträtt i dvärgexemplar, möjligen beroende på torkan. — Laborator Gellerstedt visade från Uppsala: *Lithacodia fasciana* L. juni 1947, *Rhyacia umbrosa* Hb. och *Rh. alpicola* Zett. aug. 1947, *Eriopygodes imbecilla* Fbr. 26/6 1947, samt från Hls. Ljusdals-trakten: *Plebejus nicias scandinavicus* Wahlgr., *Rhyacia subrosea subcoerulea* Stgr., *Cerastis sobrina* Gn., *Cidaria aptata* Hb. — Dr Erlandsson: *Macroglossa*, Boh. Syd-Koster; *Uloma culinaria* L. Fårön, Ulla-Hau; *Dipsosphesia ichneumoniformis* Fbr., Boh. Syd-Koster; *Osmia bicolor* Schrk., Upl. Uppsala; *Ceratina cyanea* Kb., Upl. Bromma, Sdml. Ricksten och Nyköping. — Lic. Wängsjö: *Ischnodes sanguinicollis* Panz., Sk. Örup 1947; *Scirtes orbicularis* Panz., Sk. Sandhammaren; *Philonthus (Gabrius) stipes* Sharp, Sk. Örup; *Badister sodalis* Dft., Upl. Hjälstaviken 20/4 1947 1 ex. Ny för Sverige: *Bryaxis laminata* Motsch., Upl. Hjälstaviken. — Ordf. redogjorde för sina undersökningar inom släktet *Dipaena* (fam. *Theridiidae*), varvid ej mindre än 5 för landet nya arter kommit i dagen. — Hr Leiler visade den för landet nya *Bledius spectabilis* Kr. från Upl. Karlholm och *Bagous binodulus* Hbst. från Upl. Vallentunasjön.

Sammanträdet måndagen den 22 september 1947.

Närvarande 36 medlemmar och 1 gäst.

Till nya medlemmar valdes: Fil. stud. Björn Afzelius, Stockholm; lasarettsläkare Kurt Furster, Smedjebacken; fil. stud. Börje Markman, Stockholm; ryttmästare G. Nyblæus, Stockholm. Dessutom beslöt Föreningen

enhälligt att till medlem utan årsavgift invälja Dr. jur. Albr. Fränkel, som ett tack för det arbete han nedlagt på Föreningens bibliotek.

Fil. dr Lars Brundin höll ett föredrag, belyst med utomordentliga teckningar, om larvernas morfologi och ekologi inom *Tanytarsus-connectens*-gruppen.

Lektor C. H. Lindroth talade om »Interglaciala insektlämningar från Sverige.»

Efter vardera föredraget följde diskussion. Båda komma inom kort att publiceras.

Tandl. Allander visade en synnerligen vacker och regelbunden gynandromorf av *Colias hyale* L., tagen av honom vid Sm. Kolsbro (Ukna sn) 13/9 1947. Vänstra sidan är rent honlig, den högra rent hanlig. Ex. har överlämnats till Riksmuseum.

Lic. Ahlberg meddelade det överraskande fyndet av den kvalsterätande tripsen *Scolothrips bimaculatus* Ferg. från Jtl. Östersund. Den är närmast funnen på Balkan, varför tillfällig import måste antagas.

Höstexkursionen.

Denna ställdes till Tyresö söndagen den 14 september 1947 och hade samlat 11 deltagare. Den långvariga torkan inverkade menligt på resultatet; dock fanns bl. a. 1 ex. av *Hypulus quercinus* Quens.

Sammanträdet måndagen den 27 oktober 1947.

Närvarande 38 medlemmar.

Till nya medlemmar valdes: Hr Rune Carlsson, Tvååker; ing. fru Karin Duprez, Stockholm; konservator Nils Knaben, Oslo; med. lic. Hjalmar Ågerup, Uppsala.

Ordf. meddelade, att Föreningen sökt ett statsanslag om 2 000 kr. för tryckning av ett författarregister till hela Ent. Tidskr.

Docent Åke Holm höll ett föredrag: »Om de afrikanska bergens fauna». Dels skildrade han de iakttagelser, främst av entomologisk art, som gjordes under hans tidigare besök i Mount-Elgon-området, dels lämnades en kort planläggning för den expedition, som på nyåret startas till dessa trakter under föredr.'s ledarskap.

Sammanträdet måndagen den 24 november 1947.

Närvarande 45 medlemmar samt 8 gäster, däribland Dr och Mrs. Womersley från Australien.

Ordf. erinrade om den smärtsamma förlust, Föreningen lidit genom aktuarie Erik Norstrands bortgång. Han hade med stort intresse lett organisationen av Föreningens insektbyte och även offrat tid och arbete på

Entomologklubben. Medlemmarna hedrade genom uppresning den avlidnes minne.

Till ny medlem valdes hr Karl Axel Pehrson, Nacka.

Hr Faugert förklarade sig beredd att efter framlidne aktuarie Norstrand överta föreståndarskapet för insektbytet, vilket Föreningen tacksamt accepterade.

Vidare beslöts, att Entomologklubbens sammanträden fr. o. m. 1948 skulle förläggas till lokal inne i Stockholm. De senaste sammanträdena på Riksmuseum hade varit mycket fåtaligt besökta. Hr Leiler åtog sig att i fortsättningen leda verksamheten efter sekr., som av sagt sig.

Prof. V. Butovitsch redogjorde för de med flyg företagna bekämpningarna av skogsskadeinsekter på Visingsö och visade en film därifrån, liksom också en mycket vacker undervisningsfilm från A.-B. Geigy. En livlig diskussion följde.

Lektor C. H. Lindroth höll ett kort föredrag om Laboulbeniacéer som parasiter på skalbaggar. Det kommer att tryckas i Svensk Bot. Tidskr. I den följande diskussionen meddelade hrr Lundblad och Forsslund, att de iakttagit Laboulbeniacéer på *Gyrinus* från Upl. resp. Dlr.

Docent Forsslund meddelade fynd av *Formica cinerea* Mayr. från Dlr. Mora och av *Lasius brunneus* Latr. från flera lokaler i Upl. — Dr Nordström: *Anepia irregularis* Hufn., ny för Sverige, Öl. Vickleby (Torstenius).

Högtidssammanträdet på restaurant Mosebacke söndagen den 14 december 1947.

Närvarande 19 medlemmar samt som gäster fruarna Brundin, Butovitsch, Kjellberg, Landin, Lindroth, Lundblad, Nordström, Tullgren, Tunblad, fröken Ragnolf, amanuens A. Dahm, kapten R. Kjellberg, ing. Landin.

Sammanträdet började med supé. Därefter visade hr Nils Gonnert en serie utomordentligt vackra, av honom själv tagna färgbilder av insekter, företrädesvis fjärilar i alla utvecklingsstadier. I ett tacktal uttryckte prof. Trägårdh de närvarandes livliga förhoppning, att föredr. snart måtte offentliggöra dessa bilder i ett samlat verk.

Även efteråt mänsklig underhållning.

Carl H. Lindroth.

»Entomologklubben».

Under läsåret 1946—47 hade klubben 18 medlemmar, alltså betydligt färre än tidigare. Likaså ha sammanträdena varit fåtaligare besökta, i medeltal av 9 personer. De ha såsom tidigare hållits första måndagen i månaderna sept.—dec., febr.—maj på Riksmusei Entomol. Avdelning. Av de äldre ha huvudsakligen hrr Lindroth, Ax. Olsson och Nordström medverkat.

Vårexkursionen företogs, tillsammans med studenter från Stockholms Högskola, till Kersön i Mälaren söndagen den 18 maj 1947. Det bästa fyndet var *Nemadus colonoides* Kr.

Under hösten 1947 voro sammanträdena på Riksmuseum mindre besökta än någonsin. Det är tydligt, att denna lokal för många av ungdomarna är för avlägset belägen. Ent. Fören. har därför beslutat att fr. o. m. 1948 förlägga klubbens sammanträden till Norra Latinläroverket i Stockholm. — En bidragande orsak till klubbens nedgång torde också ha varit, att Sekr. ej kunnat ägna den så mycken tid som önskvärdt vore. Ledningen av klubben har därför från nämnda tidpunkt anförtrotts åt hr Leiler.

Carl H. Lindroth.